

TÜRKİYE'YE SINIR KOMŞUSU OLAN ÜLKELER & MAKİNE VE AKSAMLARI DIŞ TİCARETİ

- **Bulgaristan**
- **Yunanistan**
- **Gürcistan**
- **Suriye**
- **İran**
- **Irak**
- **Ermenistan**

Not : TUİK'den alınan verilerde ERMENİSTAN yer almamaktadır.

KOMŞU ÜLKELER'İN GENEL DIŞ TİCARETİ

1. İHRACAT

Komşu Ülkeler'in Ülkeler Bazında İhracatı (Milyar \$)

	ÜLKE	2009	2010	2011	Değişim % (11/10)
1	ÇHC	17,0	25,4	41,7	64,0
2	TÜRKİYE	8,0	14,1	22,2	58,1
3	G.KORE	9,8	11,8	20,8	77,3
4	ABD	11,4	14,6	19,4	33,2
5	İTALYA	10,5	16,6	18,7	13,0
6	JAPONYA	10,9	14,9	17,1	15,3
7	İSPANYA	5,3	7,2	10,1	40,8
8	ALMANYA	6,2	7,8	8,4	8,1
9	HOLLANDA	5,4	5,8	7,3	24,9
10	FRANSA	4,6	4,7	6,4	35,4
	DİĞER	60,2	67,8	57,9	-14,7
	TOPLAM	149,1	190,6	230,2	20,7

Kaynak: BM İstatistik Bölümü Verileri

Komşu Ülkeler'in genel ihracatı 2011 yılında % 20,7 artarak, 230,2 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. Komşu Ülkeleri'nin tüm ürünlerde gerçekleştirdiği ihracatta ilk üç sırayı Çin (% 18,1 pay), Türkiye (% 9,6 pay) ve G.Kore (% 9 pay) almaktadır. 2011 yılında, 2010 yılına göre ilk on ülke sıralamasında % 77,3 ile en fazla ihracat artışı kaydedilen ülke G.Kore olmuş ve aynı yıl G.Kore'ye 20,8 milyar \$ ihracat gerçekleşmiştir. Komşu Ülkeler'in Türkiye'ye ihracatı ise 2011 yılında bir önceki yıla göre % 58,1 artarak, 22,2 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir.

Komşu Ülkeler'in Fasıllar Bazında İhracatı (Bin \$)

GTİP	GTİP TANIMI	2010	2011	Değişim % (11/10)
27	MİNERAL YAKITLAR, MİNERAL YAĞLAR VE MÜSTAHSALLARI, MUMLAR	124.006.074	164.468.133	32,6
74	BAKIR VE BAKIRDAN EŞYA	3.406.092	4.911.984	44,2
29	ORGANİK KİMYASAL MÜSTAHSALLAR	3.125.223	4.251.688	36,0
39	PLASTİK VE PLASTİKTEN MAMÜL EŞYA	4.731.431	4.200.789	-11,2
72	DEMİR VE ÇELİK	3.045.048	4.117.659	35,2
26	METAL CEVHERLERİ, CÜRUF VE KÜL	1.755.515	3.733.961	112,7
85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR, AKSAM VE PARÇALARI	2.957.316	3.564.939	20,5
84	MAKİNE VE AKSAMLARI	3.158.305	3.157.459	0,0
76	ALÜMİNYUM VE ALÜMİNYUM EŞYA	2.095.926	2.588.298	23,5
8	YENİLEN MEYVALAR, KABUKLU YEMİŞLER, TURUNÇGİL VE KAVUN KABUĞU	3.829.947	2.111.734	-44,9
	DİĞER	38.530.356	33.050.520	-14,2
	TOPLAM	190.641.233	230.157.164	20,7

Kaynak: BM İstatistik Bölümü Verileri

Komşu Ülkeler'in 2011 yılında fasıllar bazında en fazla ihracat gerçekleştirdiği ilk üç ürün grubu sırasıyla "Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar ve Mühtahsalları, Mumlar", "Bakır ve Bakırdan Eşya" ve "Organik Kimyasal Müstahsallar" olmuştur. "Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar ve Mühtahsalları, Mumlar" ürün grubu Komşu Ülkelerin 2011 yılı toplam ihracatının %71,5'ini oluşturmakta olup ihracat değeri 164,5 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılında en fazla ihracat artışı "Metal Cevherleri, Cüruf ve Kül" ürün grubunda gerçekleşmiş olup, bu gruptan % 112,7 artış ile 3,7 milyar \$ tutarında ihracat kaydedilmiştir.

2. İTHALAT

Komşu Ülkeler'in Ülkeler Bazında İthalatı (Bin \$)

	ÜLKE	2009	2010	2011	Değişim % (11/10)
1	ÇHC	16,3	22,1	26,9	21,3
2	TÜRKİYE	13,8	16,2	19,8	22,5
3	ALMANYA	19,2	17,8	17,6	-0,9
4	İTALYA	14,9	14,2	13,6	-3,9
5	RUSYA	9,5	11,8	12,9	9,3
6	G.KORE	9,1	8,5	10,1	19,4
7	FRANSA	8,1	8,0	8,4	5,9
8	HOLLANDA	5,5	5,5	5,8	6,1
9	İSPANYA	4,0	3,7	5,4	44,2
10	ABD	5,5	4,1	4,9	20,4
	DİĞER	66,2	86,8	74,0	-14,7
	TOPLAM	172,2	198,6	199,5	0,4

Kaynak: BM İstatistik Bölümü Verileri

Komşu Ülkeler'in 2011 yılında tüm ürünlerde toplam ithalatı % 0,4 artarak, 199,5 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. Komşu Ülkeler'in 2011 yılı verilerine göre tüm ürünlerde gerçekleştirdiği ithalat, 26,9 milyar \$ ile yine en fazla Çin'den olmuştur. Çin'i, Türkiye ve Almanya takip etmektedir. 2011 yılında, 2010 yılına göre % 44,2 ile en fazla ithalat artışı gerçekleşen ülke İspanya olmuş ve aynı yıl İspanya'dan 5,4 milyar \$'lık ithalat gerçekleşmiştir.

Türkiye, Komşu Ülkeler'in ithalat gerçekleştirdiği ülkeler arasında 2. sırada yer almaktadır. Komşu Ülkeler'in 2011 yılında Türkiye'den gerçekleştirdiği ithalat 19,8 milyar \$'dır.

Komşu Ülkeler'in Fasıllar Bazında İthalatı (Bin \$)

GTİP	GTİP TANIMI	2010	2011	Değişim % (11/10)
27	MİNERAL YAKITLAR, MİNERAL YAĞLAR VE MÜSTAHSALLARI, MUMLAR	27.775.269	28.405.202	2,3
84	MAKİNE VE AKSAMLARI	23.756.732	23.272.350	-2,0
85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR, AKSAM VE PARÇALARI	13.522.322	16.636.605	23,0
87	MOTORLU KARA TAŞITLARI, TRAKTÖR, BİSİKLET, MOTOSİKLET VE DİĞER	10.674.215	12.618.275	18,2
72	DEMİR VE ÇELİK	12.541.403	11.380.628	-9,3
30	ECZACILIK ÜRÜNLERİ	7.904.788	7.929.690	0,3
39	PLASTİK VE PLASTİKTEN MAMUL EŞYA	7.450.110	7.355.201	-1,3
73	DEMİR VEYA ÇELİKTEN EŞYA	5.374.911	6.002.974	11,7
10	HUBUBAT	4.879.164	4.261.482	-12,7
90	OPTİK, FOTOĞRAF, SİNEMA, ÖLÇÜ, KONTROL, AYAR CİHAZLARI, TIBBİ ALETLER	3.754.333	4.011.637	6,9
	DİĞER	80.963.040	77.615.802	-4,1
	TOPLAM	198.596.287	199.489.846	0,4

Kaynak: BM İstatistik Bölümü Verileri

Komşu Ülkeler'in en fazla ithalat gerçekleştirdiği ilk üç ürün grubu sırasıyla "Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar ve Mühtahsalları, Mumlar", "Makine ve Aksamları" ve "Elektrikli Makina ve Cihazlar, Aksam ve Parçaları" olmuştur. 2011 yılına göre en fazla ithalat artışı, % 23 ile "Elektrikli Makina ve Cihazlar, Aksam ve Parçaları" ürün grubunda gerçekleşmiş ve ihracat 16,6 milyar \$'a ulaşmıştır.

B. TÜRKİYE- KOMŞU ÜLKELER DIŞ TİCARETİ

Türkiye – Komşu Ülkeler İkili Dış Ticareti (Milyar \$ - Genel)

		2009	2010	2011
İhracatımız	Değer	13,8	16,2	19,8
	Değişim %		17,69	22,5
İthalatımız	Değer	8,0	14,1	22,2
	Değişim %		76,39	58,1
Hacim	Değer	21,7	30,3	42,1
	Değişim %		39,22	39,1
Denge	Değer	5,8	2,1	-2,4
	Değişim %		-63,12	-212,1

Kaynak: TÜİK Verileri

Ülkemiz ile Komşu Ülkeler arasındaki 2011 yılı dış ticaret dengesi bir önceki yıla göre % 212 azalma göstermiştir. 2011 yılında iki ülke arasındaki dış ticaret hacmi bir önceki yıla göre % 39,1 artarak 42 milyar \$ olarak kaydedilmiştir.

Komşu Ülkelere İhracatımızda Başlıca Maddeler (Milyon \$)

ÜRÜN	2009	2010	2011	Değişim % (11/10)
DEMİR VE ÇELİK	1.097	1.387	1.854	33,7
MAKİNA VE AKSAMLARI	1.203	1.440	1.737	20,6
ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR,AKSAM VE PARÇALARI	931	1.065	1.325	24,4
PLASTİK VE PLASTİKTEN MAMUL EŞYA	774	952	1.296	36,2
DEMİR VEYA ÇELİKTEN EŞYA	866	940	1.184	26
MİNERAL YAKITLAR,MİNERAL YAĞLAR VE MÜSTAHSALLARI,MUMLAR	619	1.214	881	-27,5
HAYVANSAL VE BİTKİSEL YAĞLAR VE BUNLARIN MÜSTAHSALLARI	261	224	754	236,6
MOBİLYALAR,AYDINLATMA,REKLAM LAMBALARI,PREFABRİK YAPILAR	444	555	735	32,5
MOTORLU KARA TAŞITLARI,TRAKTÖR,BİSİKLET,MOTOSİKLET VE DİĞER	652	501	636	27,1
KAĞIT VE KARTON;KAĞIT HAMURUNDAN KAĞIT VE KARTONDAN EŞYA	339	452	537	18,7
DİĞER	6.576	7.468	8.903	19,2
TOPLAM	13.763	16.198	19.842	22,5

Kaynak:TUIK Verileri

Komşu Ülkeler'e genel ihracatımızda ilk sırayı "Demir ve Çelik", ikinci sırayı "Makina ve Aksamları" almaktadır. "Demir ve Çelik" ürün grubundan 2011 yılı içerisinde gerçekleştirilen ihracat değeri 1,8 milyar \$'dır ve bir önceki seneye göre % 33,7 artmıştır. Toplam ihracatımız 2011 yılında yaklaşık 20 milyar \$ olarak kaydedilmiştir. Aynı yıl içerisinde 2010 yılına göre en fazla ihracat artışı % 236,6 ile "Hayvansal ve Bitkisel Yağlar ve Bunların Müstahsalları" ürün grubundan gerçekleşmiştir. İhracatta aynı dönemde en fazla azalma % 27,5 ile "Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar ve Müstahsalları, Mumlar" ürün grubundan gerçekleşmiştir.

Komşu Ülkeler'den İthalatımızda Başlıca Maddeler (Milyon \$)

Komşu Ülkeler'den genel ithalatımızda ilk sırayı "Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar ve Müstahsalları, Mumlar" almakta olup, 2011 yılı içerisinde gerçekleştirilen ithalat değeri 17 milyar \$'dır. Bu ürün grubu tek başına 2011 yılı toplam ithalatımızdan % 77,2 pay almaktadır. İkinci sırada ise 2011 yılındaki ithalat değeri 1 milyar \$ olan "Bakır ve Bakırdan Eşya" yer almaktadır. Komşu Ülkeler'den toplam ithalatımız 2011 yılında % 58,1 artış göstererek, 22,2 milyar \$ olarak kaydedilmiştir. Aynı yıl içerisinde 2010 yılına göre en fazla ithalat artışı % 113,3 ile "Organik Kimyasal Müstahsallar" grubundan gerçekleşmiştir.

C. KOMŞU ÜLKELER'İN MAKİNE VE AKSAMLARI DIŞ TİCARETİ

1. İHRACAT

Komşu Ülkelerin Ülkeler Bazında Makine ve Aksamları İhracatı (Milyon \$) – (84.fasıl)

	ÜLKE	2009	2010	2011	Değişim % (11/10)
1	ALMANYA	319.566	384.527	408.684	13,1
2	İTALYA	144.209	243.708	296.672	21,7
3	ROMANYA	108.092	274.237	173.997	-36,6
4	RUSYA	88.249	114.841	167.123	45,5
5	FRANSA	101.732	115.863	159.374	37,6
6	TÜRKİYE	58.089	77.686	134.835	73,6
7	AVUSTURYA	83.625	91.331	117.123	28,2
8	G.KIBRIS	96.995	93.892	93.089	-0,9
9	HOLLANDA	85.762	64.015	88.664	38,5
10	BULGARİSTAN	41.656	68.336	81.727	19,6
	DİĞER	989.667	1.603.035	1.398.359	-12,8
	TOPLAM	2.117.642	3.131.471	3.119.647	-0,4

Kaynak: BM İstatistik Bölümü Verileri

Komşu Ülkeler 2011 yılında makine ve aksamları sektöründe toplam 3,1 milyar \$ ihracat gerçekleştirmiştir. Komşu Ülkelerin 2011 yılı verilerine göre makine ve aksamlarında gerçekleştirdiği, ihracat 408,6 milyon \$ ile en fazla Almanya'ya olmuştur. Almanya'ya, İtalya (296,6 milyon \$) ve Romanya (174 milyar \$) takip etmektedir. 2011 yılında ilk on ülke içerisinde en fazla makine ihracat artışı gerçekleşen ülke % 73,6 ile Türkiye olmuş ve aynı yıl içerisinde, komşu ülkelere makine ve aksamları ithalatımız 134,8 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir.

Komşu Ülkelerin Makine ve Aksamları İhracatındaki Başlıca Kalemler (Milyon \$)(84. fasıl)

GTİP	GTİP TANIMI	2010	2011	Değişim % (11/10)
8418	BUZDOLAPLARI, DONDURUCULAR, SOGUTUCULAR, ISI POMPALARI	382	366	-4,1
8481	MUSLUKÇU, BORUCU ESYASI- BASINÇ DÜŞÜRÜCÜ, TERMOSTATİK VALF DAHİL	220	212	-3,8
8431	AGIR IS MAKINE VE CİHAZLARININ AKSAMI, PARÇALARI	147	184	25,2
8409	İÇTEN YANMALI, PİSTONLU MOTORLARIN AKSAM-PARÇALARI	116	180	54,5
8412	DİĞER MOTORLAR VE KUVVET ÜRETEK MAKİNELER	121	176	45,6
8415	KLİMA CİHAZLARI-VANTİLATÖRLÜ, ISI, NEM DEĞİSTİRME TERTİBATLI	113	119	5,8
8413	SİVİLER İÇİN POMPALAR, SİVİ ELEVATÖRLERİ	86	117	36,7
8471	OTOMATİK BİLGİ İŞLEM MAKİNELERİ, ÜNİTELERİ	95	114	19,8
8482	HER NEVİ RULMANLAR	84	102	21,5
8419	ISI DEĞİŞİKLİĞİ YÖNTEMİ İLE MADDELERİ İŞLEMELER İÇİN CİHAZLAR	107	85	-21,2
	DİĞER	1.659	1.463	-11,8
	TOPLAM	3.131	3.120	-0,4

Kaynak: BM İstatistik Bölümü Verileri

Komşu Ülkeler'in 2011 yılında Makine ve Aksamları toplam ihracatı yaklaşık 3,1 milyar \$ olarak kaydedilmiştir. Komşu Ülkeler'in makine ve aksamları ihracatında ilk sırayı "Buzdolapları, Dondurucular, Sogutucular, Isı Pompaları" almaktadır. Bu ürün grubundan 2011 yılı içerisinde gerçekleştirilen ihracat değeri 366 milyon \$'dır. 2011 yılı içerisinde 2010 yılına göre en fazla ihracat artışı % 54,5 ile "İçten Yanmalı, Pistonlu Motorların Aksam ve Parçaları" grubundan gerçekleşmiştir. İhracatta aynı dönemde en fazla azalış, % 21,2 ile "Isı Değişikliği Yöntemi İle Maddeleri İşlemek İçin Cihazlar" ürün grubunda gerçekleşmiştir.

2. İTHALAT

Komşu Ülkelerin Ülkeler Bazında Makine ve Aksamları İthalatı (Milyon \$) – (84.fasıl)

	ÜLKE	2009	2010	2011	Değişim % (11/10)
1	ÇHC	3.187	3.956	4.944	25,0
2	ALMANYA	4.355	4.201	3.559	-15,3
3	İTALYA	4.112	3.615	3.502	-3,1
4	TÜRKİYE	1.203	1.440	1.737	20,6
5	G.KORE	1.305	1.200	1.545	28,8
6	FRANSA	1.067	1.119	1.488	33,0
7	HOLLANDA	863	852	878	3,1
8	ABD	684	684	841	23,0
9	JAPONYA	695	739	575	-22,2
10	İSPANYA	359	389	440	13,4
	DİĞER	5.609	5.416	4.002	-26,1
	TOPLAM	23.440	23.610	23.511	-0,4

Kaynak: BM İstatistik Bölümü Verileri

Komşu Ülkeler, 2011 yılında makine ve aksamlarında toplam 23,5 milyar \$ ithalat gerçekleştirmiştir. Komşu Ülkeler'in 2011 yılı verilerine göre makine ve aksamlarında gerçekleştirdiği ithalat, 4,9 milyar \$ ile en fazla Çin'den olmuştur. Çin'i, Almanya ve İtalya takip etmektedir. 2011 yılında, 2010 yılına göre ilk on ülke içerisinde en fazla ithalat artışı gerçekleşen ülke % 33 ile Fransa olmuş ve aynı yıl Fransa'dan yaklaşık 1,5 milyar \$ ithalat gerçekleşmiştir.

Türkiye, Komşu Ülkeler'in makine ithalatı gerçekleştirdiği ülkeler arasında 4. sırada yer almaktadır. Komşu Ülkeler'in 2011 yılında Türkiye'den gerçekleştirdiği makine ithalatı 1,7 milyar \$'dır.

Komşu Ülkelerin Makine ve Aksamları İthalatındaki Başlıca Kalemler (Milyon \$)

GTİP	GTİP TANIMI	2010	2011	Değişim % (11/10)
8411	TURBOJETLER, TURBO-PROPELLER, DİĞER GAZ TÜRBİNLERİ	2.219	1.714	-22,7
8414	HAVA-VAKUM POMPASI, HAVA/GAZ KOMPRESÖRÜ, VANTİLATÖR, ASPIRATÖR	1.031	1.303	26,3
8481	MUSLUKÇU, BORUCU ESYASI- BASINÇ DÜŞÜRÜCÜ, TERMOSTATİK VALF DAHİL	954	1.211	27,0
8418	BUZDOLAPLARI, DONDURUCULAR, SOGUTUCULAR, ISI POMPALARI	998	1.190	19,2
8415	KLİMA CİHAZLARI-VANTİLATÖRLÜ, ISI, NEM DEĞİSTİRME TERTİBATLI	901	1.115	23,7
8413	SIVILAR İÇİN POMPALAR, SIVI ELEVATÖRLERİ	732	1.076	46,9
8471	OTOMATİK BİLGİ İŞLEM MAKİNELERİ, ÜNİTELERİ	1.902	1.004	-47,2
8431	AGIR İŞ MAKİNE VE CİHAZLARININ AKSAMI, PARÇALARI	682	906	32,7
8479	KENDİNE ÖZGÜ FONKSİYONLU MAKİNE VE CİHAZLAR	943	738	-21,7
8421	SANTRİFÜJLE ÇALISAN KURUTMA, FİLTRE, ARITMA CİHAZLARI	604	729	20,8
	DİĞER	12.643	12.524	-0,9
	TOPLAM	23.610	23.511	-2,3

Kaynak: BM İstatistik Bölümü Verileri

Komşu Ülkeler'in 2011 yılında Makine ve Aksamları toplam ithalatı yaklaşık 23 milyar \$ olarak kaydedilmiştir. Komşu Ülkeler'in makine ve aksamları ithalatında ilk sırayı "Turbojetler, Turbo-Propeller, Diğer Gaz Türbinleri" ürün grubu almaktadır. Adı geçen ürün grubundan, 2011 yılı içerisinde gerçekleşen ihracat değeri 1,7 milyar \$'dır. 2011 yılında 2010 yılına göre en fazla ihracat artışı % 46,9 ile "Sıvılar İçin Pompalar, Sıvı Elevatörleri" grubunda gerçekleşmiştir.

D. TÜRKİYE –KOMŞU ÜLKELER MAKİNE VE AKSAMLARI SEKTÖRÜ DIŞ TİCARETİ

Türkiye – Komşu Ülkeler Makine ve Aksamları Dış Ticareti (Milyon \$ - 84. Fasıl)

		2009	2010	2011
İhracatımız	Değer	1.203	1.440	1.737
	Değişim %		19,7	20,6
İthalatımız	Değer	58	78	135
	Değişim %		33,7	73,6
Hacim	Değer	1.261	1.518	1.872
	Değişim %		20,4	23,3
Denge	Değer	1.145	1.363	1.602
	Değişim %		19,0	17,6

Kaynak: TÜİK Verileri

Makine ve Aksamları sektöründe, ülkemiz ile Komşu Ülkeler arasındaki dış ticaret dengesi ülkemiz lehinedir. Dış ticaret dengesi 2011 yılında bir önceki yıla göre % 17,6 artış göstermiş ve 1,6 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılında iki ülke arasındaki dış ticaret hacmi bir önceki yıla göre % 23,3 artarak yaklaşık 1,9 milyar \$ olarak kaydedilmiştir.

1. İHRACAT

Komşu Ülkeler'e Makine ve Aksamları İhracatımızda Başlıca Kalemler (84.Fasıl-Milyon \$)

GTIP	GTIP TANIMI	2009	2010	2011	Değişim % (11/10)
8418	BUZDOLAPLARI, DONDURUCULAR VE DİĞER SOĞUTUCU VE DONDURUCU CİHAZLAR VE ISI POMPALARI	195	220	258	17,3
8481	BORULAR, KAZANLAR, TANKLAR, DEPOLAR VE BENZERİ DİĞER KAPLAR İÇİN MUSLUKLAR, VALFLER (VANALAR) VE BEN	60	77	94	22,8
8431	ÖZELLİKLE 84.25 İLA 84.30 POZİSYONLARINDAKİ MAKİNA VE CİHAZLAR İLE BİRLİKTE KULLANILMAYA ELVERİŞLİ A	42	66	88	32,7
8455	METALLERİ HADDELEME MAKİNALARI VE BUNLARIN SİLİNDİRLERİ	53	37	81	117,2
8450	EV VEYA ÇAMAŞIRHANE TİPİ YIKAMA MAKİNALARI (YIKAMA VE KURUTMA TERTİBATI BİR ARADA OLANLAR DAHİL)	69	79	77	-2,2
8474	TOPRAK, TAŞ, METAL CEVHERİ VB. AYIKLAMA, ELEME, TASNİF, AYIRMA, YIKAMA, KIRMA, ÖĞÜTME, YOĞURMA, KALI	45	52	75	43,3
8415	KLİMA CİHAZLARI (MOTORLU BİR VANTİLATÖR İLE NEM VE ISIYI DEĞİŞTİRMEYE MAHSUS TERTİBATI OLANLAR)	70	62	66	5,9
8413	SIVILAR İÇİN POMPALAR (ÖLÇÜ TERTİBATI OLSUN OLMASIN) VE SIVI ELEVATÖRLERİ	36	47	62	32,7
8421	SANTRİFÜJLER; SIVILARIN VEYA GAZLARIN FİLTRE EDİLMESİNE VEYA ARITILMASINA MAHSUS MAKİNA VE CİHAZLAR	49	48	60	23,5
8479	KENDİNE ÖZGÜ BİR FONKSİYONU OLAN DİĞER MAKİNALAR VE MEKANİK CİHAZLAR	38	39	59	48,9
	DİĞER	548	711	816	14,7
	TOPLAM	1.203	1.440	1.737	20,6

Kaynak: TÜİK Verileri

Komşu Ülkeler'e toplam makine ihracatımız 2011 yılında 1,7 milyar \$ olarak kaydedilmiştir. Makine ve Aksamları ihracatımızda ilk sırayı "Buzdolapları, Dondurucular ve Diğer Soğutucu ve Dondurucu Cihazlar ve Isı Pompaları" (258 milyon \$) almaktadır. 2011'de en fazla ihraç edilen ilk on ürün arasında,

2010 yılına göre en fazla ihracat artışı % 117,2 ile “Metalleri Haddeme Makinaları ve Bunların Silindirleri” ürün grubundan gerçekleşmiştir. İhracatta aynı dönemde en fazla azalış % 2,2 ile “Ev veya Çamaşırhane Tipi Yıkama Makinaları (Yıkama Ve Kurutma Tertibatı Bir Arada Olanlar Dahil)” ürün grubunda yaşanmıştır.

1.İTHALAT

Komşu Ülkeler'den Makine ve Aksamları İthalatımızda Başlıca Kalemler (84.Fasıl-Milyon \$)

Error! Not a valid link.*Kaynak: TÜİK Verileri*

Komşu Ülkeler'e makine ve aksamları ithalatımızda ilk sırayı “Otomatik Bilgi İşlem Mak. Bunlara Ait Birimler; Manyetik Veya Optik Okuyucular, Verileri Koda Dönüştürücüler” almakta olup, 2011 yılında ilk 10 ürün arasında en fazla ithalat artışı % 4.976 ile yine bu ürün grubunda gerçekleşmiş olup, ithalat değeri 36 milyon \$'dır. Toplam Makine ithalatımız 2011 yılında 134,8 milyon \$ olarak kaydedilmiştir.

KAYNAKLAR

- BM İstatistik Bölümü Verileri
- TÜİK

TÜRKİYE'YE SINIR KOMŞUSU OLAN ÜLKELERİN GENEL & MAKİNE VE AKSAMLARI DIŞ TİCARETİ

Komşu Ülkeler'in Genel İhracatı (Milyon \$)

ÜLKE	2009	2010	2011	Değişim % (11/10)
BULGARİSTAN	16.503	20.608	28.165	36,7
YUNANİSTAN	20.467	21.602	31.229	44,6
GÜRCİSTAN	1.134	1.583	1.991	25,7
SURİYE	9.694	11.353	-	-
İRAN	-	83.785	-	-
IRAK	38.774	50.699	58.654	15,7
ERMENİSTAN	684	1.011	1.320	30,5
TOPLAM	91.941	188.982	132.713	

Kaynak: BM İstatistik Bölümü Verileri

Komşu Ülkeler'in Genel İthalatı (Milyon \$)

ÜLKE	2009	2010	2011	Değişim % (11/10)
BULGARİSTAN	23.341	25.360	32.494	28,1
YUNANİSTAN	69.440	63.583	60.264	-5,2
GÜRCİSTAN	4.366	5.095	6.389	25,4
SURİYE	15.443	17.562	-	-
İRAN	-	54.697	-	-
IRAK	21.555	28.518	26.978	-5,4
ERMENİSTAN	3.175	3.782	4.109	8,7
TOPLAM	137.319	198.596	130.233	-34,4

Kaynak: BM İstatistik Bölümü Verileri

Komşu Ülkeler'in Makine ve Aksamları İhracatı (Milyon \$)

ÜLKE	2009	2010	2011	Değişim % (11/10)
BULGARİSTAN	1.172	1.378	1.905	38,3
YUNANİSTAN	1.009	963	1.063	10,4
GÜRCİSTAN	21	22	25	13,5
SURİYE	108	141	-	-
İRAN	-	633	-	-
IRAK	286	108	141	30,8
ERMENİSTAN	7	16	17	4,6
TOPLAM	2.603	3.260	3.151	-3,3

Kaynak: BM İstatistik Bölümü Verileri

Komşu Ülkeler'in Makine ve Aksamları İthalatı (Milyon \$)

ÜLKE	2009	2010	2011	Değişim % (11/10)
IRAK	3.057	3.806	4.094	7,6
YUNANİSTAN	5.466	3.957	3.306	-16,4
BULGARİSTAN	2.501	2.182	2.615	19,8
GÜRCİSTAN	371	417	665	59,4
ERMENİSTAN	338	359	334	-7,2
SURİYE	1.015	1.446	-	-
İRAN	-	11.590	-	-
TOPLAM	12.748	23.757	11.013	-53,6

Kaynak: BM İstatistik Bölümü Verileri